

OBRAZLOŽENJE

UZ PRAVILNIK O JAVNIM RASPRAVAMA I RJEŠAVANJU ZAHTJEVA I ŽALBI REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Ovo obrazloženje objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: pravilnik). Obrazloženje je sačinjeno da bi se pomoglo javnosti u razumijevanju pravne osnove koje Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FERK) mora uvažavati u svojim propisima. Obrazloženje također objašnjava kako je FERK nastojao kreirati Pravilnik o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi koji će osigurati otvoren, transparentan i djelotvoran proces za rad FERK-a i vodilju za zainteresovana lica koja se žele obratiti FERK-u.

I. PRAVNI OSNOV

Zakon o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“ broj 41/02 i 24/05), Statut Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 13/04), Poslovnik o radu FERK-a („Službene novine Federacije BiH“ broj 59/04)

Radi ostvarenja ciljeva iz člana 8. Zakona o električnoj energiji (u daljem tekstu: Zakon), osnovan je FERK čije su nadležnosti u izvršavanju njegovih ovlaštenja i dužnosti propisane članovima 14. i 15. Zakona. Time FERK vrši nadzor i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije uključivši i snabdijevanje električnom energijom. Članom 41. stav 3. Zakona, predviđa se kako proizvođač električne energije, odnosno kvalificirani kupac električne energije kojem je odbijen pristup mreži ili je nezadovoljan uslovima za pristup, može podnijeti žalbu/prigovor/ FERK-u, dok je članom 86. stav 4. određeno da je FERK dužan donijeti provedbene propise u skladu sa ovlaštenjima iz Zakona.

Statutom Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Statut) su određeni poslovi iz nadležnosti FERK-a, propisana obaveza donošenja Poslovnika u cilju regulisanja procedura i postupaka FERK-a i aktivnosti vezane za iste, a

detaljnije je regulisana javnost i transparentnost u radu FERK-a u cilju provedbe poslova iz nadležnosti FERK-a.

Članom 29. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Poslovník) utvrđeno je da FERK može voditi nekoliko različitih vrsta javnih rasprava tokom postupaka opisanih u Poslovníku, uključujući opću raspravu, formalnu raspravu i tehničku raspravu. Članom 51. stav 8. Poslovnika određeno je da će FERK uspostaviti dodatna pravila za rasprave i rješavanja u sporovima.

FERK je pri izradi prijedloga pravilnika obavio detaljno istraživanje niza zakona da bi u još većoj mjeri poštovao osnovna procesna načela prema kojima će voditi postupke. Istovremeno, FERK je nastojao u odredbama o postupcima pred FERK-om o rješavanju zahtjeva i žalbi/prigovora/ što više slijediti odredbe odnosnih zakona, gdje je to priroda stvari dopuštala, uvažavajući nadležnosti i ovlaštenja FERK-a kao specijalizovane, samostalne i nezavisne organizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine sa svojstvom pravnog lica. Obzirom na navedenu specifičnost FERK-a kao regulatornog tijela koje u dosadašnjoj pravnoj praksi nije niti postojalo, kao i procedure koje su usvojene u FERK-ovom Poslovníku i koje uključuju provođenje javnih rasprava, a koje su osnovane na općeprihvaćenoj evropskoj i svjetskoj praksi regulatornih tijela iz oblasti električne energije, FERK prijedlogom ovog pravilnika nastoji omogućiti javnosti razumijevanje osnova za odluke FERK-a u postupcima za vođenje javnih rasprava, rješavanju zahtjeva i žalbi/prigovora/, a kojima se štiti opći javni interes.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA O JAVNIM RASPRAVAMA I RJEŠAVANJU ZAHTJEVA I ŽALBI

Osnovni razlog donošenja Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine je osiguranje okvira i jasnih smjernica za aktivnosti FERK-a u provođenju poslova iz svoje nadležnosti i sinkronizacija ovog postupka FERK-a s postupcima Državne regulatorne komisije za električnu energiju u BiH i Regulatorne komisije za električnu energiju RS-a, u elektroenergetskom sektoru BiH.

Navedeni razlozi trebaju omogućiti postizanje ciljeva koji su FERK-u postavljeni Zakonom i Poslovníkom FERK-a, a sve u cilju onemogućavanja monopola u elektroprivrednoj djelatnosti, stvaranje uslova za racionalan i ekonomičan razvoj djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električne energije na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, te stvaranje uslova za život i rad elektroprivrednih društava na principima nediskriminacije i ravnopravnosti lica i svojine.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA O JAVNIM RASPRAVAMA I RJEŠAVANJU ZAHTJEVA I ŽALBI

Pravilnikom se uređuje postupak pred FERK-om za vođenje javnih rasprava u postupku donošenja pravila i propisa, rješavanju zahtjeva, žalbi/prigovora/ radi ispunjavanja svojih nadležnosti u skladu sa Zakonom, kao i način vođenja rasprava nakon odluke FERK-a o održavanju određene vrste rasprave, komunikacija FERK-a i strana u postupku, skraćeni postupak pred FERK-om, rješavanje na neformalnoj osnovi te poravnanje strana u postupku pred FERK-om.

Svaka rasprava se posebno obrađuje, tako da odredbe o općoj raspravi određuju imenovanje i ovlaštenje voditelja postupka, detaljan sadržaj obavještenja za javnost o održavanju opće rasprave i njegovo objavljivanje, te samu proceduru opće rasprave, dokumente sa ovih rasprava koji se stavljaju javnosti na raspolaganje kao i izvještaje sa rasprava i preporuka u vezi opće rasprave.

Pravilnik sadrži i odredbe o tehničkoj raspravi koja se održava kako bi se riješila tehnička pitanja u postupcima za dozvole i tarife ili drugim postupcima koji zahtijevaju razmjenu informacija sa stručnjacima iz određene oblasti, da bi FERK dobio stručne komentare o nekom pitanju sa kojim se susreće i ima potrebu pribaviti dodatne stručne informacije ili u cilju rješavanja bitnog ili proceduralnog pitanja u postupku koji je trenutno u toku pred FERK-om. FERK i kod tehničke rasprave imenuje voditelja postupka, a s obzirom na specifičnost tehničke rasprave, određuje profil stručnjaka koji će sudjelovati na tehničkoj raspravi, način na koji stručno lice može dostaviti zahtjev za sudjelovanje u ovoj raspravi i rok za dostavljanje takvog zahtjeva, kao i da javnost može prisustvovati raspravi ali bez prava sudjelovanja. Kod tehničke rasprave o bitnom ili proceduralnom pitanju FERK o tome posebno obavještava samo strane u postupku, a obaviještenje za javnost postavlja na web stranicu FERK-a i u protokol FERK-a. Poglavlje o proceduri tehničke rasprave sadrži odredbe o raspravi uz sudjelovanje stručnjaka, odredbe o raspravi o bitnom ili proceduralnom pitanju u tekućem postupku, odredbe o dokumentaciji i odredbe o povjerljivim informacijama. U slučaju održavanja tehničke rasprave o bitnom ili proceduralnom pitanju u tekućem postupku, voditelj postupka ukoliko se od njega zahtjeva konačna odluka, izdaje pisani zaključak sa obrazloženjem osnova za donošenje istog.

Pravilnikom je posebno obrađen način prethodnog konsultovanja sa zaposlenicima FERK-a, način dostave podnesaka FERK-u, oblik i sadržaj podneska, te pregled podnesaka u smislu urednosti i potpunosti podneska, odgovor na podneske i zabrana komunikacije strana u postupku sa FERK-om u toku postupka, osim radi obavještanja o toku postupka.

Ovim pravilnikom je određeno da postupak formalne rasprave započinje na jedan od slijedećih načina: dostavom tarifnog zahtjeva od strane regulisanog elektroprivrednog društva, koji je kompletan i u skladu sa zahtjevima FERK-a; FERK-ovom odlukom na redovnoj sjednici za početak tarifnog postupka na inicijativu FERK-a; FERK-ovom odlukom na redovnoj sjednici za održavanje formalne rasprave po zahtjevu za dozvolu; FERK-ovom odlukom na redovnoj sjednici za održavanje formalne rasprave radi istrage FERK-a, radi bilo kojeg pitanja u vezi dozvola, tarifa ili drugih pitanja iz nadležnosti FERK-a. Obzirom na trenutnu situaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine i postojeća dva elektroprivredna poduzeća, FERK će izmijeniti postupak formalne rasprave, ukoliko je to potrebno da bi se za navedena preduzeća ubrao postupak izdavanja početnih dozvola kao i postupak po njihovom prvom zahtjevu za odobrenje tarifa u skladu sa FERK-ovim Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke. Date su i odredbe o obavještenju za javnost o zahtjevu ili istrazi, kao i obavještenju za javnost o datumu zakazane formalne rasprave. Sudjelovanje umješaća u formalnoj raspravi je posebno obrađeno u dijelu „Umješać“. Pravilnik sadrži i odredbe o planu rasprave, kao i održavanje pripremne rasprave u cilju određivanja preciznih pitanja koja će se obrađivati na formalnoj raspravi, kao i način podnošenja zahtjeva za informacijama i primjedbi na ovaj zahtjev i tretman povjerljivih informacija. Ovim prijedlogom je posebno obrađen sam tok i način vođenja formalne rasprave, dokazi koji će se izvoditi, troškovi dokaznog postupka, primjedbe na naloge voditelja postupka, kao i odredba o pisanom izvještaju voditelja postupka. Pravilnik određuje da FERK može na vlastitu inicijativu ili kao odgovor na zahtjev pokrenuti istragu po bilo kojem pitanju iz svoje nadležnosti. Pravilnik sadrži i odredbe o konačnoj odluci FERK-a, koja se donosi na redovnoj sjednici, kao i o javnom pristupu odlukama.

Pravilnikom je predviđena i mogućnost rješavanja zahtjeva po skraćenom postupku pod određenim uslovima, rješavanja na neformalnoj osnovi kao i poravnanja među stranama u postupku pred FERK-om, a u bilo kojoj fazi postupka.

Pravilnik sadrži i odredbe o žalbi/prigovoru/ FERK-u koji podnosi proizvođač električne energije odnosno kvalificirani kupac kojem je operator distribucije odbio pristup mreži ili je nezadovoljan uslovima za pristup.

Ovaj pravilnik ne reguliše FERK-ove arbitražne postupke, koji će biti regulisani posebnim pravilnikom od strane FERK-a.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha ovog obrazloženja je informisanje čitatelja o njegovim činjeničnim i pravnim osnovama. Obrazloženje predstavlja dodatak

prijedloga Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi, sa rješenjima pojedinih pitanja iz ove oblasti.

Nacrt Pravilnika o javnim raspravama FERK-a bio je predmet općih rasprava održanih u Tuzli, Sarajevu i Mostaru, kao i tehničke rasprave održane u Mostaru.

S obzirom da su komentari zainteresovanih strana i pravnih stručnjaka, pisani i usmeni, bili takve prirode da nisu zahtjevali suštinsku izmjenu ovog pravilnika, FERK je odlučio da predloženi tekst Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi stavi na dnevni red X. redovne sjednice FERK-a, radi razmatranja i usvajanja. FERK je istovremeno svjestan da je materija pojedinih dijelova Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi vrlo stručna, kompleksna i zahtjevna. Ona potiče zanimanje i obavezu da se primjena ovog dokumenta kontinuirano prati, kritički preispituje i valorizuje. FERK se neće uzdržavati od revizije pravilnika ako se ukaže potreba za istim.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI

Nacrt ovog pravilnika usvojio je FERK na IV. redovnoj sjednici održanoj dana 23.12.2004. godine. Održana sjednica bila je otvorena za javnost, a obavještenje o održavanju sjednice objavljeno je dana 16.12.2004. godine, na oglasnoj tabli FERK-a i na web stranici FERK-a.

Pored nacrtu pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst obavještenja za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave.

Obavještenje za javnost za prikupljanje komentara i održavanje općih rasprava otvorenih za javnost, objavljeno je u „Dnevnom listu“ i „Dnevnom avazu“ dana 27.12.2004.godine.

Nacrt Pravilnika s obrazloženjem se mogao preuzeti u sjedištu FERK-a do 04.02.2005. godine u 12.00 sati, kada je istekao rok za podnošenje pisanih komentara.

Nacrt pravilnika sa obrazloženjem je dostavljen zainteresovanim licima samoinicijativno (preduzećima koja se bave elektroenergetskim djelatnostima; Federalnom ministarstvu energetike, rudarstva i industrije; Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa; privrednim komorama; Udruženju potrošača FBIH; kantonalnim ministarstvima za energetiku; Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Federalnom ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoline; Vladi Federacije BiH, vladama kantona; Federalnoj komisiji za koncesiju; Ministarstvu pravde, Vrhovnom sudu FBiH, Buldožer komisiji) dana 27.12.2004. godine. Zainteresovana pravna i fizička lica su podnosila pisane komentare na nacrt pravilnika u periodu od dana objavljivanja obavještenja do dana isteka roka za podnošenje pisanih komentara.

FERK je održao opće rasprave na nacrt pravilnika i to 12.01. u Mostaru, 17.01. u Tuzli i 18.01.2005. godine u Sarajevu. Ove rasprave su trajale zavisno od odaziva javnosti, a voditelj rasprava je bio rukovodilac Sektora za pravne poslove FERK-a. Rasprave su snimane i vođene su zabilješke.

Na VI. redovnoj sjednici FERK-a održanoj 25.02.2005. godine odlučeno je da se održi i tehnička rasprava na nacrt pravilnika. Na ovu raspravu FERK je pozvao pravne stručnjake iz FBiH. Tehnička rasprava je održana 14.03.2005. godine, a komentari koje su uvaženi pravni stručnjaci iznijeli o nacrtu pravilnika su pažljivo analizirani.

Usmeni komentari dati na općim raspravama, kao i pisani komentari koji su pristigli do isteka roka za podnošenje pisanih komentara su pažljivo razmotreni od strane FERK-a i analizirani. Komentari nisu bili takve prirode da zahtijevaju suštinsku reviziju radi kojih bi se obnovio postupak javnih rasprava, te je prijedlog Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a, stavljen na dnevni red X. redovne sjednice FERK-a.